

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 ———
 A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a lap tulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KOZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyilttér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyom-
 dászatban és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A Széchényi-jubileum.

Zombor, 1896. szept. 21.

Az a lélekemelően szép ünnepély, a melynek az elmúlt hét végén tanúi voltunk, messze kimagasló a korunkban annyira divatos jubileumi alkalomszerűségek hétköznapi banalitásai közül.

A zombori kir. törvényszéknek érdemeiben gazdag, kiváló elnökét részesítették bírótársai és tisztelői páratlanul bensőségteljes ovációban abból az alkalomból, hogy a törvényszék bölcs vezetésében hivatalos működésének huszonötödik évét betöltötte.

Egy negyed századja annak, hogy Széchényi József, a királyi bíróságok országos szervezése alkalmával, mai díszes állását elfoglalta. Az ő negyedszázados működése a modern magyar igazságszolgáltatás történetével egykoru.

Huszonöt év előtt vált el hazánkban a jogszolgáltatás a közigazgatástól; akkor nyert önálló szervezetet a független bíróságok intézménye.

A régi, patriarchalis bíraskodási rendszert a törvény előtti egyenlőség nagy elvén nyugvó, szakzerű jogszolgáltatás váltotta fel; az önkény és erőszak helyébe a humanizmus és pártatlanság lépett; a partikuláris jogok szakadozottsága tűnedezni kezdett az egységes hazai jog hódító terjeszkedése előtt; a nyomasztóan érezhető jogbizonytalanságot kiváló értékű kodifikációk mindjobban enyhítették. Űde, modern szellem vonult be az évszázados hagyományok avult jogintézményeibe, hasznos és korszerű reformjaival új életet öltetve az ország jogélet minden ágában.

Az átalakulás, a mely Magyarország igazságszolgáltatásának terén a királyi bíróságok felállítására óta mutatkozik, óriási. E korszakos huszonöt esztendőnek eredményei rohamos, de azért biztos és következetes haladásról tanuskodnak.

E mozgalmas, emlékezetes negyedszázadba, a hazai jogtörténet ezen epochális fejezetének az idejére esik Széchényi Józsefnek elnöki működése, a melyet csak úgy méltathatunk teljes igazságossággal, ha a 25 év előtti állapotokat a maiakkal összehasonlítván, a fejlődés mutatkozó fokát alkalmazzuk ítéletünkben zsinórmértékül.

S ez az ítélet nem lehet más, mint a tiszteltteljes elismerés őszinte szavaival a férfival szemben, a ki egy emberöltőt töltött buzgón

és becsületesen az igazságszolgáltatásban, s a kinek vezetése alatt törvényszékünk ma már oly magas színvonalra emelkedett, hogy az ország bármelyik vidéki bíróságával bátran kiállja a versenyt. Igaz, hogy az elért eredmény csak fokozatos fejlődésnek éveken át érlelődött gyümölcse; de hiszen a cél elérésének nehézségei nem csökkentik, sőt inkább tetézik a kivívott siker nagyságát.

Az a nagyarányú és széleskörű érdeklődés, a mely bírói karunk érdemű veteránjának jubileuma iránt az intelligencia minden rétegéből nyilvánult, tanubizonyosága egyuttal annak az örvendetes jelenségnek is, hogy igazságszolgáltatásunk tényezőinek magas hivatása mindinkább átmege a társadalom köztudatába. Hiszen a közügy valamennyi munkása közül épen a bíró az, a ki állásának követelményeiből folyólag leginkább el van zárva a közvélemény nyilvánulásaitól. Őhöz hatolnak el a legtrikábbban a népszerűség melegítő sugara.

Széchényi József jubileumán láthattuk és tapasztalhattuk, mily általános és spontán lelkesedéssel vett részt városunk és a környék értelmisége az igazságügy örömmüepében. Ez a jelenség kétszeresen értékessé teszi e gyönyörűen sikerült ünnepély emlékeit.

Széchényi Józsefet méltán ünnepelte a bírói kar, mely vezérét és atyai jóakaróját tiszteli benne; és méltán ünnepeltük valamennyien, kik osztatlan ragaszkodással viseltetünk tiszteletreméltó és rokonszenves egyénisége iránt.

Széchényi József jubileuma.

Zombor, 1896. szeptember 21.

Széchényi József kir. törvényszéki elnök szombaton ünnepelte elnöki működésének 25 éves jubileumát. Valóságos ünnepe volt ez a nap társadalmi életünknek. Nemcsak a törvényszék és a kebelbeli járásbírók bírói és tisztikara, hanem velük együtt Zombor város és nagy számban képviselve egész vármegyénk közönsége ünnepelte az érdemű elnököt.

Az ünnepélyt minden ízében az őszinte, meszterkéletlen lelkesedés hatotta át. Örömmel, az igaz tiszteletnek hamisítatlan kifejezésével járult min-

denki Széchényi József elé, hogy megadja neki azt a jutalmat, amely csak egy olyan hosszú időn át derék és eredménydus munkát végzett férfit illet meg: a nagy közönség őszinte elismerését és háláját.

A jubiláris ünnepély a d. e. 9 órakor a róm. kath. templomban megtartott ünnepélyes hálaadó isteni tisztelettel vette kezdetét. A misén Széchényi Jenő, nagyváradi kanonok, a jubiláns elnök testvérbátyja, celebrált ritka fényes segédlettel. A choruson a kaszinó-egyleti dalárda énekelte a tőle megszokott tökélytel Führer C-dur miséjét. Gradualára Vojnits Bella k. a. Marchesi „Ave Máriá“-ját, offertoriumra pedig Dalmai Pálné urnó Silas „Ave Máriá“-ját énekeltek. Mindkét urnó precíz művészi éneke nem kevésbé járult hozzá az istentisztelet fényének, magasztosságának emeléséhez. A tempomot teljesen megtöltötte az ünneplő közönség. Ott voltak a vármegye tisztikara dr. Vojnits István főispánnal az élén, továbbá az összes helybeli hatóságok és hivatalok testületileg; a közös hadsereg és honvédség képvisellete, nagyszámu magánosok úgy városunkból, mint a vidékről.

Az ünnepélyes hálaadó isteni tisztelet befejezése után az ünneplő közönség — még nagyobb számban — a vármegyeház nagytermében gyűlt össze. Nem nagyitunk, a midőn azt mondjuk, hogy a nagyterem zsufolásig megtelt; a karzatot is teljesen elfoglalta díszes és előkelő hölgyközönség.

Szondy Mátyás kir. törvényéki bíró, az ünnepély rendezésének vezére üdvözölte a nagyszámu és díszes ünneplő közönséget és egy küldöttséget kért fel, hogy Széchényi Józsefet az ünnepély színhelyén való megjelenésre felkérjék. A küldöttség tagjai voltak: Léderer Gusztáv kir. táblabíró, kulai járásbíró, Hettshheimer Henrik kir. törvényszéki bíró, Keszler János kir. aljárásbíró, Frits Béla törvényszéki jegyző és Sztrilich József telekkönyvezető.

Széchényi József az érte menesztett küldöttséggel pár perc múlva megérkezett. A közönség lelkes, szünni nem akaró éljenzéssel üdvözölte a jubiláns elnököt. Majd előállott Szondy Mátyás kir. törvényszéki bíró s a következő remek ünnepi beszédet mondotta el:

A „BÁCSKA“ tárcája.

A szívet, a szívet...

A szívet, a szívet,
 Oh azt megbecsüld!
 Kincs az, mit az Isten
 Égből földre küld...
 Száz kincserező közt
 Egy éri csak el...
 Kincs az, mit szeretni
 Megbecsülni kell.

Elveszteni könnyű,
 Meglelni nehéz,
 Drága, de törékeny
 S' gyöngé az egész;
 Kíméletlen kézzel
 Csak egy karcolás,
 S' nem segíthet rajta
 Többé a sírás.

S' ha egy rossz szavaddal
 Összetörted azt,
 Száz jó szavad sem hoz
 Már rá többé tavaszt,
 És bár tenmunkádra
 Szemed sírva néz:
 Tört szívből már nem lesz
 Sohasem egész!

Alugy.

Elkésett fürdő-levelek Ostendéből.

Kedves Szerkesztő barátom!
 Elutazásom előtt — elég meggondolatlanul — azon

könnyelmű ígéretet tettem neked, — hogy az ostendei fürdő-szezon érdekesebb jelenségeivel lapod olvasóit fürdő levelek alakjában meg fogom ismertetni, már csak azért is, hogy a te lapod se szégyenkezze a többi saját külön tengeri fürdő-levelezőkkel büszkélkedő társai előtt, a kik N.-Militics fűrednek dicsimuszokat zengenek.

Csak hogy ígérni könnyű, — de megtartani nehéz — főleg Ostendében s ez nem csak szorosán fürdő-level írásra, hanem egyéb hűségi ígéretre vonatkozólag is értendő, — mert ott annyira el van ember a semmittevéssel foglalva s annyi dolgot ad a dologtalanság élvezetének lehető legalaposabb kiaknázása, hogy a levél-írás biztató gondolata csak napokig tartó halogatás és készülődés után ölt testet, és akkor is csak egy kör-rajzokkal ékeskedő, fűrdőző századvégi nyμφaktól átkarolt levelező-lapnak — óh áldott! óh áldott a feltalálója — szűk keretű hátlapján még szűkebb szavu sorokban, a mely a vasárnapi munkaszünet dicsőítésére meg azon odanyomatott tilalmat is tartalmazza, hogy „niet bestellen op Zondag“, a mi azonban Ostendében is csak azért tilalom — hogy ne tartassék meg.

Most, hogy lejárt az én szabadságom — de nem olyan szerencsésen, mint a Szomor Danié a balladában — mert én nem hoztam vissza a „vas“-amat, miként ő, és a különféle megszegett ígérek közül, különösen a neked adott, de be nem váltott fürdő-levelé nehezedik a lelkiismeretemre, utólag helyrehozom a mulasztást és leirok egyet mást már-már feledésnek indult emlékeim közül, — remélve, hogy viszontszolgálatokra való sokszor hangoztatott készségemben helyt adsz a vétkes mulasztás miatti igazolásnak, mint a hogy én ezt annyiszor megtettem veled szemben.

Leirok tehát majd egyet-mást a tengeri fürdőről, a világhírű cursaalról, a diguerról, a játéktérmekről, roulette-bankról stb. stb.

I.

A tengeri fürdő.

Nem akarom az északi tengert fenséges szépségével, üdítő habjaival, zúgó hullámverésével olvasóidnak felfedezni, hisz hányan ismerik azt közlünk s hányan

variálják a nagy költő szavait szívük szándékához alkalmazva olyformán, hogy: „fenyves mit ér, mit ér a hegy nekem, tengert kíván, tengerért ver szívem“, — és a további leírást a sokkal megbízhatóbb, jó öreg, piros mezbe bujtatott Baedekerre bízva, mindjárt azon kezdem, hogy minden ostendei fürdővendég első tekintete — ha reggelijét s azzal együtt pénzének egy jó részét is elköltve — a tengerre esik, fűrkészendő, vajjon meghozta-e a beállott dagály a várva-várt hullámverést és minél nyugtalanabb a tenger háborgásnak indult tükre, annál nyugodtabb az ő lelke, mert csak a háborgó hullámok hozzák meg az ő csendes élvezetét.

Az öt-hatszáz négykerékű kis fűrdő-kocsi, melyen a közönséget egy meklenburgi nagybatalmasság és egy örökké borra való éhes, félig flamand, félig francia, de mindig egész angol flegmájú kocsis jóvólából vencia és szárazon át a tengerbe be és onnét ismét kiszállítják már ember-emlékezet óta, minden nap olyan korán el van foglalva, hogy azok a bizonyos legöregebb fűrdővendégek sem emlékeznek arra, hogy valaha tures kabinra bukkant volna valaki, és hogy ez így van, az a fűrdőigazgatóság elévülhetlen érdeme, mert ez által az erdő és vad biányában leledző és így vadászatra nem alkalmas területen a sportkedvelő közönségnek a vadászat egy oly nemét nyújtja, mely látványosság, érdekesség és izgatottság dolgában jóval többet nyújt a közönséges szárazföldi sportnál, — és ezen nemes sport az ugynevezett kabinvadászat, vagy a benszülötték műnyelvén szólva: „chosse a la cabine“.

Sűrű tömegekben lepi el a közönség a fűrdésre kijelölt terület egész vonalát s közvetlenül a tenger szélén, a hova már elhőmpölyögnek a hullámok végső fodrai, fűrkésző szemekkel lesi mindenki a tengerből kifelé induló kabint, s ha valamelyik feltűnik a láthatáron, a sportszenvedélytől kipirult asszonyka lelkesítő biztatása mellett megindul a hajszja; száz férj — a kiknek házassági okmányait egyébként nem láttam — veti magát egyszerre a vízből kivonszolt zsákmányra, és százsor boldog az, a kinek kedvez a vadászszerencse, és a kinek először sikerül botjával a kocsi lépesőjét megérinteni vagy fűrdőöltönyét a kocsi dőbn, mert a közösen

Nagyságos kir. törvényszéki elnök ur!
Szeretett bíró- s hivatalársaim!

Mélyen tisztelt uraim!

Az isteni gondviselés áldást osztó kegyelme Magyarországra, a magyar nemzetre az 1896-iki esztendő örök emlékeztető ünnepé avatta, megengedvén érnie államalakulásának ezredik évfordulóját és annak méltó megünneplését.

Mi is, az igazságszolgáltatás igénytelen munkái és e hazának hí fia, egész lelkünkkel és szívünkkel veszünk részt hazánk e dicsőséges ünnepében, beleillesztvén egyúttal annak díszes keretébe igazságszolgáltatási intézményünket és vele egyik kipróbált harcosát, törvényszékünk érdeműs elnökét. Mélyen tisztelt uraim! A bírói hatalom gyakorlásáról szóló 1869. évi IV. t. c., — mely az igazságszolgáltatást a közigazgatástól elkülöníti, a bíróságok állami szervezetét kimondja, nagy jelentőségű forduló pontot, korszakot alkotó eseményt képez igazságszolgáltatásunk életében. E törvénynek megalkotása törvényhozásunk mély bölcsességéről tanuskodik. A lefolyt utolsó 25 év története, igazságszolgáltatásunk mai színvonalát igazolja, hogy a két igazgatási ág szétválasztása, hatásköri vonalaiknak helyes és szigorú megállapítása, azok celtudatosabb és így eredményesebb működését biztosítja.

De könnyebb volt a törvény megalkotása, mint annak végrehajtása. Nehéz volt általában, de nehéz különösen a különböző nyelvű, vallású és vérmérsékletű népek által lakott vidékekre megtalálni az alkalmas vezető férfiakat, pedig ezeknek helyes megválasztása képezte főképp az intézmény életrevalóságának biztosítékát. A szervezés körül fölmerült nehézségeknek tulajdonítható egyedül, hogy az 1869. évi június hó 14-én szentesített törvény csak harmadfél év múlva, vagyis 1871. év december végén hajtatott végre s hogy az e. f. kir. bíróságok csak 1872. évi január hó 1-én kezdhették meg működésüket.

Az igazságügyi kormány előterjesztésére 1871. évi szeptember hó 18-án nevezte ki felséges urunk és királyunk a kir. törvényszékek elnökeit. A szervezés felelte nehéz feladata várt e férfiakra, mit könnyű megértenünk, ha figyelembe vesszük az éles küzdelmet, mely a hivatalozott törvény megalkotását és életbe léptetését megelőzte. Elnökeink azonban e komoly és fáradságos feladatnak férfiasan feleltek meg és fényesen igazolták öfelségének királyi bizalmát. A közönség mind nagyobb bizalommal kereste fel bíróságainkat és mind nagyobb tisztelettel hajolt meg ítéletei és határozatai előtt, úgy hogy a bírói szervezetről szóló törvény leghevesebb ellenzői is csakhamar kénytelenek voltak a törvény üdvös hatását, a kir. bíróság életrevalóságát elismerni. Ennek tulajdonítható, hogy a szervezési nagy munka befejezése után soha nem emelkedett komoly, számbavehető hang a bíróságok visszaszervezése iránt.

Bíróságaink tehát a mai kedvező igazságszolgáltatási állapotot a közönség józan gondolkozása, az igen tisztelt ügyvédi kar jóakarata, hazafias támogatása, a bírák és bírósági hivatalnokok lelkiismeretes és szorgalmas munkálkodása mellett főképp a törvényszékek élén álló elnökök szakképzett, szakavatott és ügybuzgó vezetésével érthették el.

De épen a tulterhelés szomorú, de természetes következménye lett, hogy a hazai igazságszolgáltatás újalkotása körül hervadhatlan érdemeket szerzett ezen vezérek sorai megdöbbentően ritkultak meg. A szervezés alkalmával kinevezett 102 törvényszéki elnök közül ma már csak néhány van helyén, kik ma is szivós kitarással, odaadással teljesítik magasztos feladatukat, míg legnagyobb részét a halál ragadta el a küzdelem teréről s csak kevesen vannak, kik a jól kiérdemelt nyugalom gyümölcsét élvezik. A régi vezérek egyikét ünnepeljük mi ma mélyen tisztelt uraim, Széchenyi József törvényszéki elnök szerete elnökének személyében. 1871. évi szeptember hó 18-án emelte őt Felséges Urunk és királyunk legmagasb bizalma e díszes helyre, hol ma is bölcsességével, ügybuzgalmával, atyai jószágával, önfeláldozóan kormányozza igazságszolgáltatásunk hajóját, átérezvén teljesen Kossuth Lajos megdicsőült nagy hazánk fia szavainak igazságát, mely szerint „A haza szent szerelme ép azért kutforrása az önfeláldozásnak, mert nem számít elismerésre, midőn kötelességet

teljesít.” Nem ismeri az ábrándokat, nincsenek híu álmai, melyek fejét és szívét megzavarják, tudván áldott emlékü báró Eötvös Józseffel, hogy „A természet nem azért adja álmainkat, hogy a rájuk következő napot létesítésükre szenteljünk, hanem azért hogy szelid karjaikban megpihenve, a nehéz napi munkára képesekké váljunk.” Felfogja ő Mátyás az igazságosnak jelmondatát, hogy „A király szelleme dicsőíti vagy elhomályosítja országát”, mert hivatali működése körében oly szellemet követ és honosított meg, mely az igazságszolgáltatás komoly és magasztos hivatásának jellegét benn és kint megadja. De az emberiség, a szeretet az a varázserő, mely őt gondolkodásában, cselekedeteiben vezérli; a gyűlölet az ő szívét be nem árnyékolja s méltán elmondhatja, mit Sofokles Antigonájában mond, hogy „Nem gyűlöltre, hanem szeretetre születtem.” Türelmesen hallgatja meg az ügyes-bajosokat s arcán visszatükrözik lelkének gyönyöre, midőn a panaszkodó tőle megnyugvással távozik, tudván azt, hogy „De spinis ipsis pulehras patientia carpit laeta rosas, plectens coelica sarta sibi.” (A türellem tövisék közt szép rózsáit s azokból fon magának vigan koronát.)

Boldogan jó közénk s töltünk boldogan távozni, mert lelkiismerete tisztaságát nem homályosítja el semmi terhelő gondolat. Elmondhatjuk róla a latin íróval: „Nil actum reputans, aliquid supereset agendum.” (Boldog, ki életében annyi jót tehet, hogy vele ki nem hal emlékezte.)

De ha felbő borul is olykor lelkére nem ver az ott tanyát s igaznak bizonyul a latin közmondás, mely szerint „Non gravis est ader, tam densis nubibus aether, quin solet pulsa nube redire dies.” (Nincs téli felhőkkel annyira soha a lég, hogy azok szétfutva, sütni ne lássuk a napot.)

Ily nemes tulajdonokkal megáldott s azokat az igazságszolgáltatás, a közjó céljaira bölcsen felhasználni képes férfiú 25 éves szolgálati évfordulója méltán kelt sziveinkben ünnepies érzelmeket s igazolt szerény igyekeztünk, midőn ezt a napot ünnepé avatjuk, midőn azt a hála, tisztelet és szeretet érzelmek szenteljük. De nemcsak mi az igazságszolgáltatás munkásai ünnepelünk ma, de velünk ünnepelnek e városban s e városban kívül levő állami és közigazgatási hivatalok és intézmények igen tisztelt hivatalnokai karai, egyházi és világi férfiai, vitéz hadseregünk, honvédségünk és csendőrségünk is, ezzel igazolva igazságszolgáltatásunk és az annak élén álló férfiú iránt taplált rokonszenvüket, becslésüket.

Jelenlétük emeli a mai ünnep fényét, fokozza örömtünetét és szilárdítja közöttünk a hivatalári kapcsolatot. Jól esik mélyen tisztelt uraim ezt az örömdetes tényt ez ünnepélyes alkalommal tanusítanom, s ezért önöknek, úgy magam mint hivatalársaim nevében is forró köszönetet mondanom. A mint egyik vagyunk mélyen tisztelt uraim drága hazánk szeretetében, egyik az annak nagyságára, boldogságára és dicsőségére irányított törekvésben és munkában, úgy meg vagyok győződve, hogy egy közös érzésben forrnak össze szívünk is ez ünnepélyes pillanatban s az az egy óhaját hatja át szívünkkel s lelkünkkel, hogy nagyságos Széchenyi József törvényszéki elnök urat Isten bő áldásaival elárasztva, őt igazságszolgáltatásunk, jelesen kir. törvényszékünk és járásbíróságaink bölcs vezetésére igen sokáig éltesse!

Nagyságos elnök ur!

„Memoria bona est ille paradysus deliciarum, ex quo nemo non unquam exgellere potest.” (A visszaemlékezés oly gyönyörű, melyből bennünket soha ki nem űzhet semmiféle kényszer.) Ezt mondá I. Napoleon s mi azt elfogadjuk s valljuk különösen ez alkalommal, midőn elnöki működésének negyedszázados emlékére ezt az arcképeinket tartalmazó könyvet nagyságodnak átnyújtjuk.

Fogadja ezt nagyságod kegyesen mint tiszteletünk és szeretetünk szerény jelét!

Ha majd nagyságod évek multával engedve az életkor nyugalomra hívó szózatának, díszes állásából végleg a csendes magán életbe vonul vissza és ha majd gondolata szárnyain érdemekben gazdag multjának változatos eseményeiből eljut, lapozza át e könyvet, derítse nemes lelkét az a bennünket boldogító tudat, hogy mi, kik szerencsések voltunk bölcs vezetésé alatt az igazságszolgáltatás szolgálatában, legjobb tehetségünkkel munkáltunk a magasztos cél elérésére és hogy nem igye-

kezettünk, hanem erőnk s tehetségünk gyengesége szabott korlátot annak, hogy a kiűzött célt legfeljebb talán megközelítettük, de azt el nem érthettük. Isten tartsa, Isten áldja meg nagyságodat!

A szép és szónoki lendülettel előadott beszédet sűrűn lelkes éljenések szakították meg. A beszéd befejezése után a szónok átnyújtotta a zombori kir. törvényszék és a kebelbéli járásbíróságok bírói és tisztikarának arcképeit tartalmazó albumot.

Széchenyi József könnyekig meghatva a következő meleg hangú szép beszédben válaszolt:

Mélyen tisztelt közönség!

Egész lényem, egész valómban mélyen meghatva, mélyen megindulva állok én itt önök előtt, én az érdekeltem, hogy ezen felettébb megtisztelő s engem ily fényesen kitüntető kegyességük szívem legkövetlenebb érzéseiből forró s hálás köszönetet mondjak.

Jól tudom én azt, hogy ezen fényes, ezen magasztos ünnepség nem az én gyarló, a tévedéseknek kitett s egyéni jelességek hiányában szenvedő igénytelen személyemet, hanem illeti azt a kort, illeti azt a hosszú időt, melyet én a közpályán a közállomány szolgálatában, jelesen pedig törvényszék-elnöki állásomban s e minőségbeni működésemben eltöltöttem.

Igaz, hogy ennek a kornak, ennek az időnek személyesítője vagyok, nem azoknak a jelességeknek, nem azoknak az érdemeknek, melyek egy ily hosszú, egy egész évszázadra terjedő bírói működéshez kétségkívül jogosan és méltán fűződhetnek s hogy a most elmondott ékes beszéd mindezen jelességek és érdemekből nekem nemcsak hogy részt jutott, azt a jogkereső közönség irányában mélyen érzett felelősség s annak tudatában kezelt elnöki állásomnak mindenkor lehetőleg kifogástalan betöltésére irányuló elhatározás s erős akaratomnak s ezekben rejló igyekvés s törekvéseim vélt felismerésének kell tulajdonítanom, melyet a mellettem működő s adott esetekben elnöki tisztemben engem helyettesítő tisztelt barátom a szónok ur az ő mindenkori jóakarattal bennem felfedezni igyekezett.

De egészben nem is ennek, tulajdonítom én inkább az ő buzgó, annak a szónoki nemes fellendülésnek, melyet bennem az ő bírói társaival rendezett jelen jubiláris ünnepélyen mutatkozó ünnepies hangulat s egy ily díszes közönség megjelenése keltett és ébresztett.

De legyen az t. uraim bár miként is, telje az forrást bármiben is, hisz a többi sok jeles citatumok közt igen helyesen hozta fel a szónok ur, midőn mondotta, hogy „a haza szent szerelme ép azért kutforrása az önfeláldozásnak, mert nem számít elismerésre, midőn kötelességet teljesít” — szent igazság! — átérzem én ezt s teljes tudatában vagyok, — mert midőn 25 évvel ezelőtt legkegyelmesebben történt kinevezésemmel a zombori kir. törvényszék s ahhoz tartozó kir. járásbíróságok szervezése s azok további kormányzásával megbízattam, hogy ezen díszes, de egyben felelte terhes s nehéz feladatomban, melyből folyólag s az azzal szoros kapcsolatban álló, a jog és igazságszolgáltatás követelményeinek tölem telhetőleg megfelelhessék a pártatlan igazságnak legjobb tudomásom szerinti alkalmazásával abba egész önfeláldozásig minden igyekezetemet s minden csekély tudományt belevittem — én is csak kötelességet teljesítettem s hogy ezen kötelességemmel működésemet a mélyen tisztelt közönség mégis oly ki nem érdemelt kegyelmes méltánylásba részesíti, ezen kegyes jószágért, ezen főnkelt nemeslelkűteért s hatán mégis volnának az én parányi érdemeimért messze meghaladó ezen kitüntető kegyességeért a nagyérdemű közönségnek az én mély tiszteletemnek csak hála nagyobb, melynek érzését, melynek emlékezetét sem a kor, sem az idő bennem soha megszüntetni nem fogja.

És most kedves bíró, szeretett hivatalársaim önök-höz fordulok: 25 éves elnökségemre jubiláris ünnepélyt rendeztek s engemet bennő érzetűk sugalmazását tolmácsoló szónokok által a szív egész melege s annak minden nemes érzésével üdvözöltek, köszönöm — mélyen — lelkemből köszönöm, szeretettel s ragaszkodással eme bennő megnyilatkozásával örökké feledhetlenné tették nekem ezt a napot, a mely, hogy azzá legyen arcképeiket záró ezen díszes emlék átnyújtásával egy symbolumról is gondolkodtak, kedvesen s örömmel fogadom, legyenek meggyőződve, hogy valahányszor én ezt a kedves emléket képező szellemi kincsét látát a kezembe veszem s egyúttal működésünk kedves emlékének, felidézéssel azt kinyitom s becsukom, annak kulcsát mindig az én hálás szívem fogja képezni.

S midőn ezzel a mélyen tisztelt összközönségnek engem a sűrűn lekötelező eme kiváló kegyességeért, melylyel ezt a mai napot az én részemre örömmel avatta fel — megegyezzen hálás köszönetet mondának, további szives emlékezete, s további jó indulatába magamat ajánlom.

A beszéd elhangzása után ismét lelkes éljenzéstől visszhangzott a vármegyeház nagyterme. Széchenyi József ezután visszavonult s a tisztelgéseket fogadta.

Nagy számban keresték fel törvényszékünk jubiláns elnökét, hogy 25 évi érdeműs működése megünneplésének alkalmából üdvözöljék. Dr. Vojnits István főispán, a vármegye nevében Karácson Gyula alispán, a város nevében Schlagerter Gyula polgármester, a pénzügyigazgatóság, a tanfelügyelőség, az ügyvédi kar, a községi jegyzők, a felső keresk. iskola, a magyar olvasókör, közös hadsereg, honvédség, kir. ügyészség és nagyszámú magánosok, tisztelők és jóbarátok tolmácsolták az elnöknek őszinte örömeiket és szerencsekívánataikat. Itt említjük meg, hogy Széchenyi József kir. törvényszéki elnökhöz mintegy 100 üdvözlő-sürgöny érkezett az ország minden részéből, ezen felül a levelek egész halmazával vettek részt az ünnepségen elnökünk tisztelői; a szabadkai ügyvédi kamara hivatalos formában átíratilag üdvözölte az ünnepeltet. Üdvözlő-sürgönyeket küldtek a sok között: Gromon Dezső államtitkár, Czorda Bódog kuriai másodelnök, Bernáth Géza kir. táblai

megállapított törvények szerint ez képezi a meghódítás és birtokbavétel jelképét.

Milyen szánalmat ébreszt minden érző kebelben annak a szegény elhagyott nőnek a siralmas helyzete, a kiről sem férj, sem lovag itt nem gondoskodik, és a ki női gyengédségében itt ezen a helyen nem akar a vadászban részt venni és a férfakkal küzdelembe bocsájtkozni női méltóságán alulinak tartja.

A lovagiaság, az udvariasság, a nő-cultus, a mely fentebb a tengerparton legszebb virágait hajtja, itt a sivár versengésben elfonnyad, itt pusztá a sziv, hideg a kebel és nincs senki a ki mondaná, megvédem aszszonyom! s mi csoda, ha a chiques francia nő ismert jelszavát követve, itt is segít magán. — Néhány gyors mozdullal le van oldva a formás cipellő, belegyömöszölve a levetett, tarka szin pompában ékeskedő selyemtölsér, és bokorugróra fogva az elegáns toilette — gazella-módra iramodik be a hömpölygő hullámok közé, jobbra-balra csapkodva fel a jobb sorsra nem érdemes férfínép szemé közé, hogy még mentében hódítsa el a kiinduló fűrdőkocsit, mielőtt elbagyná a tengert s reá vetné magát a lesben álló parti közönség.

Ha indulásra kész kocsira nem talál — seba — letelepedik valamelyiknek a lépcsőjére és nyugodtan várja, míg megindul. Hogy a dagály idején a folyton magasabban csapkodó hullámok alaposan meglocsolják s kényelmetlenné teszik a lépcsőn való trónolást, — azzal úgy látszik nem törődik. De talán ez nem is olyan nagyon kellemetlen, mert — s ezt csak a történeli hűség kedvéért említem fel — láttam, hogy a férfiak ugyan ezen cselhez folyamodnak, hogy előbb kabinhoz jussanak.

A fűrdés rövid ideig tart, néhány hatalmas hullámverés, a melyet háttal fogunk fel, egypár merész ugrás a felénk toronyosuló hullámhegybe és jótékony zsidbadás járja át a testet, a mely üdítőleg hat a kifáradt idegekre.

Nincs érdekesebb látvány, mintha a hömpölygő hullámhegy az ezer és ezer fűrdöző feje fölött átsap és néhány másodpercre maga alá temeti a zsidbongó, mozgó, ugrándozó tömeget, mintha örvény nyelné el a sok fűrdöző syrnt, hogy rövid időre rá mindegyik egy

ujjászületett Vénusként emelkedhesek ki a tajtékzó habokból.

Hogy ezek a hús hullámok nem egy férfi szívét gyújtották már lángra, arról sokat regélnek a tengeri fűrdő krónikái, és okmányszerűleg van már bebizonyítva, hogy a házasságok nem csak az égen és a bűrzéken, hanem a tengerben is kötődnek, és pedig minden utólagos tengeri betegség nélkül.

Francia-angol-olasz hang üt meg fületem, alig értem a habokkal versengő csacsogását a sok szép fogytékos öltözött asszonynak, csak édes kacagását, vijjogó sikoltozását értem valamennyinek, mert ez a nő nemzetközi örökség nyelvén van mondva.

A magyar hangok jóleső rtymusát is hallom körülöttem, alföldi ibolyák és lipótvárosi rózsák hüvelykéből kipattanva, édes harmóniában egyesülve virágos kertet varázsolnak a tengerbe.

Volt és jelenlegi ministerek kedvtelével legeltetik szemüket a boni hajásokon. Bánffy és Wlassics itt merítenek erőt a jövő küzdelmekhez és talán itt gyakorolják a választás fortélyait. Az örökké mosolygó Szápáry arcáról pedig azt vélem leolvashatni, hogy itt nem is volna olyan nagy ellensége a kötelező polgári házasságnak.

A fűrdőkocsik között, szegyenkezve, alaposan átázott elegáns kosztümben bujdosnak a hullámokból kívánczított szépek, keresve kabinjukat, melynek számát elfelejtették s melyet időközben az ujjban érkezett kocsik egész tömegele vett körül minden oldalról.

Az idicséret férfi-világ gyönyörűségére pedig sokáig tart a bujdosás, — de hogy is ne — mikor a fűrdőkocsik egy hajszálra hasonlítanak egymáshoz — végre rábukkan rejtekére, lázasan repdes fel a lépcsőn, a felcsapkodott habok által védve magát a kíváncsi tekintetek elől, felrántja mohón a kabin ajtaját, és a függöny legördül.

dr. B—ek.

elnök s
törvény
D3
elnök t
A
Városu
része és
jelen a
széről
táblabíró
az egész
csak Fló
képvisele
régijóbe
A t
délyesen
a leglék
Az
dotta ő
dással to
Az
magyar e
A s
egyeg igt
hogy min
kell hogy
Ezt
melyebb a
uralkodó
szag apó
vetelene
nak az e
kodása s
menyei
ügyeinek
Magyaros
sokaig é t
Szó
Kardos I
az ünnep
fel s őzít
meg az o
alispán,
Molnár G
Ödön a G
bankett a
Este
melyen u
gödrei és
a kitünős
Kop
zsai szabad
tegnap igaz
egyhangú l
Márta
tegnapi nap
Itt is öríás
képvisele
A r
Madarasró
egy monsr
kovits Tam
felajánlotta
vits Tamár
kérven öng
elől, mely n
polgárok, d
mert Madar
désből a s
kezekbe ne
gazdag öze
küldhetné
végződött
közönte m
de kijelent
nem tesz, a
hazafiai kö
Siskovits T
szslajlat fe
többé meg
bizalmával
áldása les
séget jóakar
A valóban
hámulatos v
ki dacára
kedélylyel t
A lakoma
darasiak me
órákor kocs
— mindegy
ben s azon
mindenható
számos ily l
A köl
pénzügyi biz
romlott a jó
mérlege. A
ötvenezer fr

elnök s a szegedi kir. tábla területén levő összes törvényszéki elnökök.

Délután 1 órakor fényes bankett volt az elnök tiszteletére a „Vadászkürt“ nagytermében.

A banketten mintegy 200-an vettek részt. Városunk kitűnősegei, intelligenciájának javarésze és a vidékről igen nagy számban voltak jelen a díszvendégek. A szegedi kir. ítélőtábla részéről Rettel Jenő, Kanyó Lajos és Bíró János táblabírák jelentek meg a banketten úgy, mint az egész ünnepélyen. Ott volt a banketten Csincsek Flórián nüstári plébános és országgyűlési képviselő, az ünnepeltnek egykori iskolatársa és régi jóbarátja.

A fényes banketten elejétől végig a legkedélyesebb hangulat uralkodott s Széchenyi folyton a leglelkesebb ovációk tárgya volt.

Az első felköszöntőt Széchenyi József mondta ő felségére, a királyra. A nagy lelkesedéssel fogadott felköszöntő így hangzik:

Tisztelt uraim!

Azt mondotta koszos költőnk, hogy a legelső magyar ember a király.

A költő ezen ihletett mondata áthatja a nemzet egyes igaz fiát, lelkeben zeng a szózat, véreben a tudat, hogy minden ünnepélyes alkalomkor az első felköszöntő kell hogy a királyt illesse.

Ezen érzelmeiktől áthatva, jobbágyi hűséget s a legmélyebb alattvalói hódolattal emelek poharat dicsőösen uralkodó I. Ferenc József ausztriai császár s magyarországi apostoli királynak egészégre, szívem legkövetlenebb ereszéből kívánva, hogy felséges királyunknak az ő népeinek törhetlen hűsége, mérhetlen ragaszkodása s odaadó szereteten nyugvó dicső uralkodását a mennyi felség minél hosszabb időre kiterjesztvén, ügyeinek boldogítására, országainak felvirágzására Magyarország földi vélasszonya a mi felséges királyunkat sokaig eltesse!

Szondy Mátyás kir. törvényszéki bíró és Kardos Kálmán mondtak ezután felköszöntőket az ünnepeltre. Majd Széchenyi József emelkedett fel s őszinte érzelmeiktől áthatott tószóban köszöntö meg az ovációt. Tószóztak még: Karácson Gyula alispán, Dömötör Pál kir. táblabíró járásbíró, dr. Molnár Gyula ügyvéd és lapszerkesztő, Pukovics Ödön a Curiához berendelt kir. táblabíró stb. A bankett a késő délutáni órákban ért véget.

Este Széchenyi József házában lakoma volt, melyen megjelent a család régi jó barátja is, gödrei és almási Siskovits Tamás, közéletünknek a kitűnősége.

Politika.

Képviselőjelölés Ó-Kanizsán. Az ó-kanizsai szabadelvű párt — mint bennünket értesítenek — tegnap igen népes értekezletet tartott s képviselőjelöltül egyhangú lelkesedéssel Bezeredy Istvánt kikiáltotta.

Martonos községében is tartott — ugyancsak a tegnapi nap folyamán — a szabadelvű párt értekezletet. Itt is óriási lelkesedéssel Bezeredy Istvánt kiáltották ki képviselőjelöltnek.

A madarasiak Siskovits Tamásnál. Madarásról írják: Bács-Madaras községből a napokban egy monstre-deputáció kereste fel almási és gödrei Siskovits Tamást bács-almási kastélyában. A deputáció felajánlotta a madarasi szabadelvű párt nevében Siskovits Tamásnak a bács-almási választókerület mandátumát, kérvén önagságát, hogy Madaras község eme kerelme elől, mely nemesak az itt tömegesen megjelent választópolgárok, de az otthon levők óhaja is ne zárkoznék el, mert Madaras községe őszinte bizalommal s meggyőződéssel a község és kerület sorsát s javát avatottabb kezekbe nem tehetné, mintha önagságát az érdemekben gazdag önzetlen s jószívűségéről általánosan ismert hazafit küldhetné fel képviselőjéül. A viharos éjleken között végződött szép beszéd után önagsága meghatottan köszönte meg a bizalom e valóban páratlan nyilvánulását de kijelenté, hogy határozott nyilatkozatot ez alkalommal nem tesz, annak idején azonban mindenkor tudni fogja hazafiai köteleességét. Biztosak vagyunk benne, hogy Siskovits Tamás az almási kerületben a szabadelvű párt zászlaját fényes diadalra fogja vinni; méltóbb és hivatottabb egyént e kerület nem is tisztelhetne meg bizalmával; az egész kerületnek bizonyára valóságos áldása lesz ő. Siskovits Tamás végül a küldöttséget jóakaratóról biztosítva, vendégül hívta meg azt. A valóban fényes lakoma páratlan kedélyvel folyt le s bannulatos volt önagságának mint bázigazdának figyelme, ki dacára a mintegy 100 vendégnek, fáradhatlan ifjú kedélyvel társalgott a közéje csoportosult vendégeivel. A lakoma után, melyen számos felköszöntő volt, a madarasiak megköszönve önagsága kegyességét, este 7 órakor kocsira ültek s szép sorrendben utnak indultak — mindegyikük egy szép emlékekkel gazdagodva szívében s azon őszinte óhajjal lelkében, hogy önagságát a mindenható sokáig éltesse — s szeretett hazánknak számos ily hazafit adjon. — Egy jelen volt.

A költségvetés mérlege. A képviselőházi pénzügyi bizottság tárgyalásának során 25,000 forinttal romlott a jövő évi állami költségvetés előirányzatának mérlege. A kereskedelmi miniszter javaslatára ugyanis ötvenezer frttal emelte a bizottság a vicinális vasutak

segélyezésére előirányzott félmillió frtnyi összeget s viszont huszonötezer frtot törölt az államvasutak gépgyárának és a diósgyőri vasgyárnak kiadási szükségletéből. A további huszonötezer frt födözötét találja a költségvetési előirányzat fölöslegében, amely ekként 87,635 frtról 62,635 frtra olvad le.

A kiegyezési törvényjavaslatok közül a kereskedelmi miniszterium kebelében elkészült a vám- és kereskedelmi szövetség megújításáról szóló törvényjavaslat, míg a pénzügyminiszteriumban eddig is nem kevesebb, mint nyolc a vám- és kereskedelmi szövetségről szóló törvényjavaslatl kapcsolatosan álló törvényjavaslat van előterjesztésre készen. Ezek külön-külön a szesz-, a sör-, a cukor- és ásványolaj-ádról és rokontárgyakról szólnak. Ez idő szerint a pénzügyminiszteriumban az előkészítés stádiumában van több, a valuta rendezésének befejezését célzó, nemkülönben a bankszabadságot megújításáról szóló törvényjavaslat, amely utóbbi csak akkor készülhet el végképpen, ha a két pénzügyminiszter, akik csak a napokban vették kezükhöz a bank utolsó jegyzékét, ezen jegyzék fölött megállapodásra jut, ami alkalmasint csak a Vaskapu-megnyitási ünnepélyek lezajlása után lesz lehetséges.

Ujdonságok.

Kinevezés. Dr. Sziklai Soma szabadkai kir. közjegyző-helyettes Dettara kir. közjegyzővé nevezetett ki.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Katy községben fűresedésben levő tanító állására Nikolits János új szentiváni (Torontalmegye) tanítót nevezte ki.

Kinevezés. Dr. Vojnits István főispán dr. Kovatsits Kalman belügyminiszteri fogalmazó gyakorlatnokot közgazgatási gyakorlatnokká nevezte ki s szolgálatra a palánkai szolgabíróshoz osztotta be.

Hírek az érseki egyházmegyéből. Papp Sebestyén egészségének helyreállítása végett szabadságotl, helyebe Ujvidekre kaplannak Knézy Péter küldetett.

Felrandulás a kiállításra. A zombori felső kereskedelmi iskola tanulóifjúsága Zsuljevits Ernő igazgató és Novákovits Izidor tanár vezetésével a ma deli vonattal a kiállítás meglátogatására a fővárosba utazik s onnan vasárnap, e hó 27-én ter vissza.

Zomboriak a kiállításra. A napokban Thursky Jenő városi tanácsnok vezetésével Zombor-ból tekintélyes számú iparosok és földművelők randulnak fel a kiállításra. Három napig maradnak fenn a fővárosban.

Találkozás harminchárom év után. Ritka összejövetel volt a minap Vértesi Károly zombori ügyvéd gellérthegyi nyaralójában; a pécsi gymnasium 1863. évben érettségét tett tanulóit találkoztak itt harminchárom esztendővel az együtt töltött diákévek után. Ez volt az ötödik találkozás, a melyre azonban nem egy régi jó barátunk már csak az emléket hozták magukkal otthonukból. A szeptember 15-én összegyűlt társaság a következőkből állott: Jeszenszky Ferenc országgyűlési képviselő, Vértesi Károly ügyvéd Zomborból, Bíró Imre abaligeti plébános, Bors Emil dr. pécsi jogtanár, Kuzmits József mihályi esperes plébános, Szauer Ferenc tiszaroffi dohányhivatalt főnök, Körös Kalman bekésmegyei számvérvő, Jóó János vörösherenyi plébános és Kustár Lajos eszanádi plébános. Három napig maradtak együtt, megnézték a fővárost, a kiállítást s végül vidám lakomával fejezték be az összejövetelt, ahol egymást érték a régi emlékeket felelevenítő pohárköszöntők. Az összejöttök megfogadták, hogy ezental minden évben más-más házban találkoznak.

Pályázat. Pályázat van hirdetve a zombori pénzügyigazgatóság kerületében pénzügyi főigazgatói állásra.

Uj kath. templom és plébánia. Császká György érsek ő excellenciája Cservenka községében templomot és plébániát épített. Az építkezés már csaknem be van fejezve. Cservenka kevés számú róm. kath. lakossága eddig, mint fiók-egyház Kulához tartozott.

Névváltoztatás. Lipovcsévits Lajos bajai sztlletésű budapesti lakos, vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel „Lugosi“-ra változtatta.

Tűz Sztanisicson. Sztanisicson vasárnap esti 11 órakor tűz volt. Virág Iguácnak a községben kívül álló két kazal zabja égett le. A tűz gyorsan terjedt; a gabonából semmit sem lehetett megmenteni, sőt az ott álló cseplőgép is jelentékeny kárt szenvedett.

Halalozás. Fridrik Vidor kupuszinaí róm. kath. tanító élte 37., tanítószolgálatát pedig 16. évében e hó 19-en jobblétre szenderült. Az elhunyt a tüzügyi szakirodalom terén is érdemdes munkásságot fejtett ki.

Ertesítés. A szegedi m. kir. bábaképző-intézetnél a legközelebbi magyar-nemet tanfolyamra való beiratások október 1-től 10-ig tartanak. A felvételnél bemutatandó okiratok: keresztlevél, illetőségi, erkölcsi és orvosi bizonyítvány.

Nagy lopás. Nagy lopás történt a múlt héten Zentán. Leuner (Dőcei) Lajos boltját liritették ki eddig ismeretlen tettesek. A károsult bevallása szerint elvittek 400 frt készpénzt, 7 darab arany gyűrűt, 1 drb ezüst órárt, nagy mennyiségű pipadobányt, szivart és cigarettákat, különféle ruhameleket, bolti cikkeket stb. A tetteseket a csendőrség nyomozza.

Öngyilkosság. Jaksity Gyurica moholi lakos már többször öngyilkosságot akart elkövetni. Mindannyiszor megmentették, utóbb mégis sikerült kijátszani az övét; kutba ugrott s ott lelte halálát. Azt állítják, hogy nemrégiben egy lovat adott el, s ezen a lovon a ki megvette, rögtön nyert 40 frtot s így magát megkárosítva vélte. E fölötti bánatában fölakasztotta magát, de miután észrevette fia, nem sikerült; tehát kiment a szállásra és ott a kutba ugrott.

Garázda rendőr. Turián a múlt héten részeg állapotban ment az utcán Czrnojaeski Obrad rendőr. Egy ház előtt belekötött Maletin Tosa 80 éves aggasztányba és Maletin Misa kovácsmesterbe. Midőn ezek a tisztességre figyelmeztették, kardot rántott, de vesztére,

mert a két Maletin elvette tőle. Erre egy fél téglát kapott fel és azzal rohant a békés emberekre, kik kénytelenek voltak előle a házba menekülni. Folyton azzal fenyegetődzött, hogy ugys megöli őket. A garázda embert rendőrtársai bekisérték, felettes batósága pedig elmozdította állásától.

Kutba esett. Spitzer Herman adai lakos fia, Vilmos a lakásuknál levő kutba esett. Kiabálására az utcáról többen segítségére siettek s már már fölhuzták, de a kénytelen sors úgy akarta, hogy midőn már a vödör félig kin volt a föld mélyéből, a kötél elszakadt s a fiuval együtt visszaesett a kutba. A fiúnak fején történt csekélyebb ütésen kívül semmi baja sem történt, mert másodsor szerencsésen kiszabadították a kutból.

Halálos végű verekedés. Az elmúlt héten egy este Morotvanszky D. moholi kocsmájában tambura mellett mulattak Paits Lyubó szabó mester, Ugronov Stevó, Konyovity Stevó és Konyevity Ácó gazdaemberek. Ugyanazon kocsmába jöttek később Trlraits Milivoj és öcsese Dancsó, kik összeférhetlenségükről ismeretesek. Trlraits bele is kötött mindjárt a társaságba, a mennyiben bandájukat elvitte. Paits Lyubó, ki éppen akkor adott 3 frtot a bandának, nem akarta engedni a citarasokkal való rendelkezést, mire Trlraitsok kést rántottak és Paitsot oly veszélyes helyen szurták meg, hogy az szörnyet halt. A Paits segítségére siető társakat is összeszurkálták és csak a rendőrség közbe lépése vetett véget a híres testvérek gyilkolásának. A bíróság által megejtett helyszíni szemle után a jó madarakat a helybeli járásbírósg vette pártfogása alá.

Nazarénus asszony. Szabadkán a múlt héten beállított egy ottani urnőhöz egy feketébe öltözött ajátatos képű asszony és kijelentette, hogy ő az a Julis, aki hét év előtt szakacsné volt a házban. Az urnő megkérdezte, mi járatban van, mire Julis töredelmes arccal bevallotta, hogy ő mikor hét év előtt itt szolgált, sok rossz fát tett a tűzre. A piaci bevásárlásnál hatalmasan esalt, mindent többre számolt az árannal s a többletet zsebre dugta. A kenyeret többre mondta, a zöldséget, gyümölcsöt, mindent-mindent. Sőt otthon is lopott befőttet, zsírt, lisztet, szóval mindent, amibe hozzájutott. Itt vissza hozta ezt a konyha ruhát, ebben is két füveg befőttet lopott, a ruha meg meg van. Eszedezik az urnőhöz, bocssosan meg neki és szabja meg, mennyit térítsen vissza a lopásból. Ő minden áldozatra kész az örök boldogságért, mert ő Krisztus vallását követő nazarénus lett. A meglepett és meghatott urnő megbocsátotta a bűnbánó Julisnak és természetesen az okozott károkat is elengedte, mire Julis megkönnyebbült lélekkel távozott.

Életunt matrona. Mándics Istvánné, a bajai izraelita hitközség temetőöréneke a múlt héten hajnalban a lakásáról eltávozott. Hozzá tartozói másnap a szőlőkört egy kutban találták meg holtan. Tettenék oka ismeretlen; valószínűleg örlilési rohamban követte el az öngyilkosságát.

A kiállítási sorsjáték nyereménytárgyai. A kereskedelemügyi miniszter már kinevezte a kiállítási tárgysorsjáték nyereménytárgyainak megvásárlására a vásárló-bizottságot, a mely már meg is kezdte a vásárlásokat. A bizottság összesen 19,548 nyereménytárgyat vásárol össze. Ezek között lesz egy 20,000 korona értékű, egy 10,000 korona értékű, egy 6000 korona értékű és tíz 2000—2000 korona értékű. Az eddig vásárolt tárgyak közül kiemeljük azt, a melyik a második főnyeremény lesz, s a mely pompás brillian diademből, brillians brosból és egypár függőből áll. Vásárolt ezenkívül még a bizottság egy teljes uri szobaberendezést is, mely mahagoni fából bronz felszerelésekkel készült és a mely gyönyörű kivitelénél fogva a kiállítás ideje alatt méltó feltűnést keltett. A többi vásárolt tárgyak a következők: egy gyönyörű ezüst tálcá, egy nagy fedelese pokál, egy gyémántbros három gyöngygyel és egy rubinttal, két karperec, 2 női és egy férfi óralánc, három brillans gyűrű, öt díszes ezüsterleg, különféle ezüst asztaldíszek, három díszeskrény 1000—1000 korona értékben, egy díszmülakatos toalett-tükör 2000 korona értékben, három szalonszekrény 1000—1000 korona értékben, porcellán dísztányérok, függő lámpák 400 korona értékben, tizenkét személyre való asztalkészlet stb. A vásárolt tárgyak egész részletes jegyzékét az érték megnevezésével és az eladó nevével együtt legközelebb közzé fogjuk tenni. A vásárló bizottság természetesen napról napra folytatja vásárlásait és minden csoportra kiterjeszti figyelmét, a hol csak a célnak megfelelő vásárolható tárgy van. Megjegyezzük még, hogy sorsjegy, darabonkint 20 krajcárjával, kapthatók a kiállítás igazgatóságánál, az összes dobánytörszékben, továbbá a főelárusító helyen: Károly körút 24. szám, a honnan a pénz előleges beklüldése mellett bérmentve küldik meg a megrendelőknék a sorsjegyeket.

Művészet és irodalom.

A Pesti Hírlap sosem érdemelte meg jobban jó hírnevét, közkedveltségét, mint a folyó évben. Olvasóinak legtöbbet nyújt és a lehető legjobbat. Oly fényes csoportot képez rendes munkatársainak névsora, hogy azzal ugyancsak egyetlen más újság sem vetélkedhetik. Így, hogy csak a tárca-rovatot említsük, melyre a Pesti Hírlapnál oly rendkívüli gond van fordítva, rendes szerzőtetett tárcáirol a lapnak: Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Ágai Adolf (Porzó), Tóth Béla, Kenedi Géza (Quintus), Murai Károly, Gerő Ödön (Viharos), Kóbor Tamás, akikhez a tárcaíró külső munkatársak egész gárdája csatlakozik. Vezércikkírói közé visszakerült a kedvelt publicista Beksics Gusztáv. Színház, sport, vegyes és hirrovata elismerten a leggazdagabb. Szerkesztői üzeneteivel egyedül áll a birlapirodalomban. De egyedül áll az előfizetőinek nyújtott kedvezményekkel is, melyek sorából kiemelkedik a Pesti Hírlap Naptára, ez a dus tartalmu, gazdagon illusztrált nagy almanach, melyet minden előfizető teljesen díjtalanul kap karácsonyi ajándékkul. A Pesti Hírlap kiadóhivatala (Budapest, V., váci-körút 78. sz. a.) mindenkinek szívesen küld mutatványszámokat ugy a Pesti Hírlapból, mint a Párisi Divat nevű pompás kiállítású heti divatlapból, melyet a lap előfizetői félláron rendelhetnek meg. A Pesti Hírlap előfizetési ára az október—decemberi negyedévre 3 frt 50 kr, a Párisi Divattal együtt 4 frt 50 kr. Aki újonnan lép az előfizetők sorába, megkapja a szeptember végével kezdődő kintűnő francia regény folytatásait, valamint decemberben a Pesti Hírlap Naptárát.

Párisi Divat. Mostanában, mikor elég egy pillantást vetnie az embernek a nagy szabócégek kirkatáira, vagy az előkelő hölgyek ruháira, hogy belássa, mennyire áll az, hogy a ruhavarrás művészeté vált, most sokszorosan fontos az, hogy a hölgyeknek olyan divatlap legyen a tanácsadója, mely képesítse őket arra, hogy a vidéken élve is folyton tudatában legyenek annak, mi a legújabb és a legszebb, amit a divat terén az izlés alkotott. A Párisi Divat megfelel címének, mert ez az egyetlen divatlap, mely igazán lehetővé teszi a hölgyeknek azt, hogy a divatnak világfővárosától egy nappal se maradjanak hátrább. A képek a párisi mintatoilett-ek után fényképfelvétel nyomán készülnek s arra segítik rá a hölgyeket, hogy a legszebb szabást és összeállítást tudják kiválasztani; a szabásmintáik pedig azt is lehetővé teszik, hogy mindezt maguk el is készíthessék igazi párisi eleganciával, mert a szabásminták párisi szabók rajzai. A mi végre az anyagok fő forrásból való jutányos beszerzését illeti, abban a szerkesztőség van segítségére a hölgyeknek, legyen az anyag akár a ruhákhoz, akár a kézimunkához való, melynek szintén egy egész iv van szentelve. A lapnak egy külön oldalán pedig londoni mintaruhák fénykép utáni másolatai vannak. Havonként színezett divatkép-melléklet is van a laphoz. Cikkei a háztartás, a divat s a társasélet minden kérdésében felvilágosítást nyújtanak, valamint a műipari foglalkozásokat oly bőven ismerteti a lap, hogy azokat belőle bárki megtanulhatja. Regénymelléklete kizárólag új, máshol még nem jelent illusztrált regényeket hoz; a borítékon pedig a szerkesztői üzenetekben ad választ a lap az olvasók minden tárgyu kérdéseire. Előfizetési ára: egy évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. A „Pesti Hírlap” politikai napilappal együtt egy évre 18 frt, félévre 9 frt, negyedévre 4 frt 50 kr.

KRÓNIKA.

Salamoni ítéletek.

Öfelsége a király nevében ítélkező bíró urak egy-némelyike olykor-olykor produkál olyan vidám ítéletet, hogy indokolással halálra kacsagtatja a jogász embereket is, meg a laikusokat is, akiknek a joggal semmi dolguk sincsen. Ezek a komolyan kimondott és megindokolt vidám ítéletek még mindig szaporodnak s legalább is valószínű, hogy nem fognak kivészni, mert az eredeti észjárások még mindig nem vesztek ki az agyvelőből. Különösen Szeged környékén van bő termés ezekben a mulatságos ítéletekben s kettő a most elmondandó három ítélet közül is Szegeden, illetve Szeged környékén termett, míg a harmadikat, mely eredetiségben nem nagyon marad el a másik kettő mögött, az ország más vidékének egyik bírósága hozta.

Kezdjük hát el az ítéletek elmondását sorjában. Szegedi bíró hozta azt az ítéletet, melynek Ujházi, a nemzeti színház nagy művészenek egy porció meg nem evett halpaprikása volt a szülőke. Ujházi néhány év előtt Szegeden járt s Szécsi Ferenccel, a vigszínház drámaturgijával együtt halpaprikást rendelt meg egy szegedi koresmában. A megrendelt s szegediesen elkészített finom ételt azonban nem fogyaszthatták el, mert hogy-hogy nem, szóváltásuk támadt valami miatt a koresmárossal, mire az gorombáskodni kezdett velük, úgy hogy kénytelen-kelletlen otthagyták a faképnél a koresmáros is, meg a halpaprikást is és sietve elhajtottak. De a koresmáros se hagyta a dolgot annyiba. Bepörölte a két művészt s a bíróság előtt követelte rajtuk a megrendelt, de meg nem evett hal árát, meg aztán a bor árát is, a menyyit, ha a halpaprikást megesszik, okvetlenül ittak volna. A bíró, aki elé az ügy került, miután kihallgatta úgy felperest, mint alpereseket, ki is mondta ítéletében, hogy alperesek tartoznak a halpaprikás árán felül még személyenként két-két liter bor árát is megfizetni, mert — az ítélet indokolása szerint — annyit bizonyosan megittak volna, ha a bortkiváló szegedi halászlét megesszik.

Ennek a felsőbb fokon megváltoztatott ítéletnek a párja — már t. i. a bölcsességben — most született meg nemrég s szintén nem messzire Szegedtől. Egy közeli járásbíróság bölcs Salamonia hozta. A tényállás a következő volt: a felperes 150 frtot követelt az alperestől, aki azonban ezen összeget földhöz ragadt szegénységében nem tudta lefizetni. Pörre került hát a dolog. Alperes a tárgyalás alkalmával a bíró előtt is beismerte, hogy a százötven forinttal tényleg tartozik s ki is fizetné azt a jogosan követelő felperesnek, de hát nem teheti, mert vagyontalan, földhöz ragadt szegény ördög, a ki ellen úgy is hiába vezetne felperes végrehajtást, nem foglalhatna le, ha csak a gyermekét nem, semmit. Az alperes ezen állításainak igazságát felperes is beismerte, mindamellett fentartotta követelését s kérte alperes elmarasztalását: „mert hát minek csinál adósságot az, akinek semmi vagyona sincsen”. Mikor a tárgyalás véget ért, a bölcs bíró pár percig magába mlyelve gondolkodott s azután öfelsége a király nevében meghozta az ítéletet s felperest keresetével elutasította a következő indokollással: „bár alperes elismeri, hogy kölcsön címén tartozik felperesnek 150 frttal, de mivel a peres felek kölcsönösen megállapították azt, hogy alperes teljesen vagyontalan, földhöz ragadt szegény s ellene az ítélet végrehajtható nem lenne, pedig a törvény szerint minden bírósági ítéletnek végrehajthatónak kell lennie, ezen ügyben pedig fedezet hiányában végrehajtható nem lenne, ennél fogva felperest el kellett keresetével utasítani”. Ezen indoklás után bizony nagy kár, hogy a szegény alperesek ezen nagyszívű bíróbarátját még mindig nem bízták meg a végrehajtási törvény revidálásával.

Következik végre a harmadik ítélet, a mely

akkor vált volna csak igazán eredetivé, ha a pör tárgyát képező tehén tögye elapadt volna. Könnyebb megérthetés céljából nevezzük felperest A-nak, alperest pedig B-nek. A tényállás a következő volt: A bíró előtt megjelenik A. s előadja, hogy eladott B-nek egy tehenet 70 frttért. B. le is fizetett a vételárból 40 frtot, de 30-cal még adósa maradt. Kéri B-t ezen összeg erejéig marasztalni. B. elismeri, hogy a tehenet 70 frttért vette, de azt állítja, hogy azon kikötéssel, ha az naponta 8 liter tejet ad, ha pedig ennél kevesebbet adna, a kikötés szerint neki joga van minden liter után, a mennyivel a tehén kevesebbet tejjel, a vételárból 10 frtot visszatartania; miután pedig a tehén a kikötéstől 3 literrel kevesebbet tejet ad, hát joga volt neki a 30 frtot levonnia s így felperesnek rajta semmi keresni valója sincsen. Hogy e tehén tényleg csak 5 liter tejet ad, azt bebizonyította alperes, de hogy valami kikötés létezett volna közöttük, azt nem tudta bizonyítani, pedig ezen kikötésen fordul meg természetesen a pör sorsa. Mindezek dacára az ítélkező bíró ítéletében felperest elutasította keresetével, mert azt beigazoltnak látta, hogy a tehén tényleg csak 5 liter tejet ad. Ezek után kuriózműködésnek tegyük fel, hogy a tehén tögye rossz fejés vagy etetés következtében elapadt volna, hát milyen ítéletet kellett volna hoznia ezen ítéletből lekövetkeztetve a mi bírónak. Miután a kikötésre tekintet nélkül csak az volt bizonyítandó a bíró szerint, hány liter tejet fejtnek a tehéntől; ha alperes bebizonyította volna, hogy a tehén tejet egyáltalában nem ad, hát a mi bírónak a következőképpen okoskodott volna: „A tehén vételára 70 frt; ennyivel tartoznék alperes felperesnek; de hát a tehénnek 8 liter tejet kell adnia, a hány literrel kevesebbet ad, annyi 10 frt vonandó le a vételárból, halt! de a tehén nem ad tejet még egy literrel se, hát levonhat alperes 80 frtot”. Eszerint alperes tartozik felperesnek 70 frttal, felperes alperesnek 80 frttal, úgy hogy még felperesnek kellett volna telenére 10 frtot ráfizetnie azért, hogy alperes ingyen megvette, s a mi bírónak okoskodásával oda jutott volna, hogy elmarasztalja felperest alperes javára 10 frt megfizetésére.

Vonhat még humor a bírói karban, megírténik néha, hogy egyik-egyik tagja igazságszolgáltatás helyett humorizál, de ez nem oly nagy baj, mert hisz ott vannak a felsőbb bíróságok, ki lehet még ott korrigálni a hibát idejékorán. S egy-egy ily vidám, eredeti ítéleten oly sokáig s oly jól el lehet mulatni!

— II —

CSARNOK.

AZ ALDUNÁN.

A kelő nap fényénél veszünk búcsút Belgrádtól. Hajóba szállva a Száva torkolatánál a Duna széles medrébe jutunk. A várost megkerüljük s kimagaslik előttünk a hegygerincen a Konak díszes palotája, a főiskola hatalmas épülete s alább a főtemplom. Majd a török városrész tűnik elénk meszetjevel s az egész város felett uralkodnak a vár bástyái.

A szerb part hegyes vidék néhány kis faluval. A balparton a magyar Alföld, s a Duna széles árterületét képez. A hajó kiköt Panesovánál es a tavol ködében látszanak a város tornyai.

Alább Semeadria bástyái tűnnek elénk. A jobb parton rovátkolt falak húzódnak a Dunáig alacsony domboldalakról. Szendrő vára, a hatalmas Brankovics székelye, ma már jelentéktelen erődítmény. Itt a Morava torkolatánál a jobbpárt is síkság s a Duna roppant szélességben terül el szigeteket alkotva. Dubrovenel feltűnnek a kéklő hegyek, a Duna öszeből szorul s Ram szerb várom már emelkedésen fekszik. A Duna egy kanyarulatánál hajónk Bázias állomásra jut s magas hegyfalak között belép a folyámvídek egyik legszebb panorámájába.

Egy drezdai utitársam elégedetlenkedik az eddig látottakkal. Az egész magyar Alföldön nem talált semmit, Belgrad nem tetszett neki s e felnap ut is unalmas. Biztatom, hogy csak Bázias alatt következik a Dunának természeti szépségeken páratlanul gazdag része. „Legfőbb ideje már, veti vissza tréfálkozva, harminchat órát jöttem vasuton, hogy lassam!”

Három angol szált be hajónkba: két nő és egy férfi kis utitáskával kezükben. Kijelölnek elarulja rögtön Albion fiait. Beszédbe ereszkedem velük. Egyenesen Pestről érkeznek, ahol a kiállítás látogatták s Báziasra vasuton jöttek, mert csak innen érdekes a hajó-ut. Rögtön felismerjük a praktikus utazót, aki hiába utat nem tesz meg s nem költsézik.

Table d'hôte után a kapitány meghív a hajó hidjára, hogy onnan jobban élvezhessük a vidék szépségeit. Két kormányos gyakorlott éles szemmel vizsgálja a víz folyását s forgatja a kormány kerekét. Táblák jelölik a vízszínt a csatornák menetét s a hajót e szerint hol jobbra, hol balra kell terelni.

Galambóc váromnál O-Moldova alatt emelkedik ki a vízből a Babakaj szikla, mintegy természetes intő tábla a veszélyes uton. A balparton Lászlóvár romjai láthatók. E hatalmas határvonalon évezredek harcok nyomai vannak s csak századunk kezdte meg a békés kultúra céljait szolgáló nagy munkát.

Moldova alatt meredek, szeszélyesen hazódó hegyoldalak között folyik a Duna. A hegyeket nagyrészt erdők borítják, néhol pusztán állanak a sziklák. Itt érjük az első zubatagot, a sztenkait. A víz zuhogva ömlik a színe alatt levő sziklák fölött s örvényeket képez. Magas vízállás mellett, minő a mostani, nem látszanak a fenékről felnyuló sziklák. A folyó jobbpárján vágta át a szabályozás a sziklapadot s itt alacsony nagy magas vízállás mellett egyaránt biztosan halad át a hajó.

Balra hagyjuk Drenkovát, a szabályozási munkálatok lerakodóhelyét. Egymástán következnek a Kozla, Dojka, Izlas és Tachtalia nevű sziklazátonyok. Az utóbbi kettő közvetlenül a Greben hegy előtt a folyó egész medrét átvágó sziklagérc. A Duna 300 méternyire

szorul össze s azután hirtelen átmegy 2000 méter szélességbe. Itt nemcsak a zátonyokat kellett eltávolítani, hanem a Greben-om egy részét levágni és a lehordott egy millió köbméter sziklából hatalmas kötöttest építeni. E nagy munka be van fejezve. Csak egy tavasszal történt hegyomlás maradványait távolítják meg el a gözmozdonyok.

A sziklák egyre meredekebbé válnak s a táj zordonsága növekszik. Elértünk a Kazán szorosba. Előre szőke hegyfalak elzárják a kilátást. Mögöttünk szintén bezárul a folyó medre. A hajó egyenesen a meredek sziklafalnak tart. A gözgep zakatolása visszhangzik az erdővel borított hegyoldalakról s szinte kábítólag hat az utasra. A mint már a hajó a sziklafal közelébe ért, hirtelen balra fordul s egy váloságos sziklakapun siklik át. E szemfényvesztő játék háromszor ismétlődik a Kazán szorosban. Egyik angol utitársam, a ki egy nyáron Norvégiát hajózta körül, a fjordok nagyszerűségéhez hasonlítja e képet.

A Kazán szorosban van megőrkítve gróf Széchenyi István neve, a kibén először merült fel századunkban az Alduna szabályozásának eszméje. Várhelyi Pál merőnk terve szerint a balparton szekerutat készített s e tényt örökíti meg az 1885-ben a sziklafalba illesztett emléktábla. Vele szemben a Tabula Traiana s a hegyoldalon mindenütt láthatók Traian utjának nyomai.

A két tábla eredetét és történetét elmagyarázva angol utitársainak, megpillantjuk Orsovát. A kikötőben állomásozó hajók sora közt feltűnik egy tiszta fehérre festett gözös. Tavolról hadi monitornak látszik. E hajó fogja a királyt a Vaskapu megnyitására vinni a kapitány felvilágosítása szerint.

Orsovánál a Duna kiszélesül és erős fordulattal délnek kanyarodik. A balparton a Cserna torkolata, valamivel alább a Korona-kápolna látszik befutva zöld venyigével jegyesor mélyén. A fordulón túl emelkednek a Duna közepeből Ada-Kaleh téglabástyái. Török asszonyok mennek a parton Orsovára. A szigeten levő néhány ház bazár, kávéház s míg a férfiak egy része itt van elfoglalva, a többi esonakon hozza az idegeneket s ezzel keresi kenyerét. Meeset is van a szigeten, egy régi kolostor épületében, szegényes berendezéssel. Néhány osztrák katona képezi az őrséget. A lakosság igyekszik megőrizni eredeti szokásait, hisz ezzel eszálja ide a jövődelem forrását képező idegeneket.

Ada-Kaleh alatt értjük el a tulajdonképeni Vaskaput. A Duna hosszu vonalon egész szeptében zug, habzik, örvénylik. A jobboldalon készült a vaskapui esatorna. Egy hatalmas szoritógát nagy területet vágott el a folyam medréből. Benn a folyóban egy hasonló töltés; a kettő között bizton fognak jarni a hajók mindenkor, mert e gátak egyelővé teszik a vízmagasságot. A esatorna elkészült s csak a szept. 27-iki ünneplés megnyitására vár.

A Vaskapu előtt dolgozik a legtöbb zúzó és kotró hajó. A kotró-hajók munkája különösen érdekes a mint óriási kanálakkal hatalmas sziklatömböket emelnek fel a fenékről. A partra fektetett síneken kis mozdonyok járnak s szállítják tovább a teherkocsikba rakott sziklákat.

Szemben fekszik Vereiorova román városka. Itt érintkezik három ország határa. A természet hatalmas akadályokat gördített el helyen a nemzeteknek egymással való közlekedése elé. De az emberi erő elhárítja az akadályokat s biztosítja a nemzetközi forgalmat, az emberiség egyesítését egy lépéssel előbbre viszi.

Charles.

NYILTTÉR. *)

Nyilatkozat.

Alulírottak, mint Ó-Morovica község különböző felekezeti lakosai, nyilatkozatunk, miszerint a „Szabadka és Vidéke” 35-ik számában megjelent „Szobor-leleplezés Ó-Morovicán” című cikkben foglalt ferdtések és kicsinylések kivül

azon állításáért, mintha a Kossuth szobor leleplezésének olyan felekezeti ize lett volna, hogy „Kossuth Lajosban nem is annyira a nagy hazafi és a hazai történet nagy alakját, hanem mintha a protestánsok és egyházuk nagy szülöttjét, nagy fiát ünnepelezték volna”,

azon állításáért, „mintha a Kossuth-szobor bizottság felekezeti tette az ünneplést s ez által a lelkesedést alaposan lehütötte”,

azon állításáért, hogy más község „Ó-Morovica káran nagyon sokat tanulhat”, — mely kifejezéssel azt hiteti el a közönséggel, mintha itt csakugyan erkölcsi károk lettek volna, s ez által meggyalázza községünk eljárását, mind a kegyeletes ünneplés elragadóan nyilatkozott lelkesedését,

alulírottak, mint e község különböző felekezeti polgárai, kijelentjük, hogy annak a cikknek íróját alaváló rágalmazónak tekintjük, s ha esetleg községünk lakosa, arra tartjuk méltónak, hogy e községből kibotoztassék.

O Morovicán, szeptember havában.

Ómorovicai Vojnits Dezső róm. kath., Jeney Mihály róm. kath., Pethő Felix róm. kath., Kovács Gáspár róm. kath., Beke József ref., Szalay Károly róm. kath., Sumacher Károly ref., Kohut József róm. kath., Csákvári Lajos községi bíró, Majláth András esküdt, Pap József esküdt, Dózsa István róm. kath. esküdt, Bak János esküdt.

*) Az e rovásban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN ANDOR.

a ba
állító
sági
nyós
telep
3-3
172. s
ig. 18
A
társula
előirán
jából f
báuat
folyó
nyujtsá
A
érkez
össze
lasztha
A
a rende
gató író
B
A
rendk
hó 4-é
iskola ta
kezet ta
1.
2.
3.
hitelesíté
4.
Mol
64428. s
I. 1896
A k
elbelyezé
tását a n
folyó é
rendelete
lyezvén, a
latainak
Ann
feltüntet
bivatalnál
vatalos cr
1. V
évi októbe
2. A
anyagokna
nak pedig
3. A
tartozik, l
és magát
zart borít
latati ar l
óvadékkép
leg a bar
melléklend
4. A
elfogadtat
lesz s a k
a kincstár
de a kir.
hogy az a
badon havi
5. E
elegt nem
munkát a
hirdetmen
6. Va
jesítése ut
felülvizsgá
7. Va
nyújtani:
pénzügyóri
letnek 189
állítását
cárért maga
igazgatóság
rendelkezés
megjelölt
mellekelem.
8. Az
évi szept
tüzetik ki,
pénzügyi g
9. Elke
távirati ajánl
M. kir.
Zombor

Birtokeladás.

Közölni teszem, miszerint a bajai határban, a baja-zombori ut és vasút mellett, a vasúti megállótól mintegy 15-20 perc távolságban, gazdasági épületekkel bíró 75¹⁴⁰/₁₀₀₀ holdas birtok előnyös fizetési feltételek mellett eladó.

Ezen birtok 1/3 része kitűnő fekvésű, szőlőtelepítéshez igen alkalmas immunitás homokterület, 1/3 része jó szántóföld s 1/3 része kertiveteményeknek alkalmas.

Baja, 1896. évi szeptember hóban.

3-3 **Schleicher Antal.**

172. szám.
ig. 1896.

Hirdetmény.

A gombos-vajszkai ármentesítő és vízszabályozási társulat kamazistyai őrbázának 2071 frt 40 kr költséggel előirányzott kiépítése vállalati uton való biztosítása céljából felhívta a vállalkozni szándékozókat, hogy 5% áruárnyalattal ellátott kéltöképen lepecsételt ajánlataikat **folyo hó 27-éig** alulírott társulati igazgatónál nyújtsák be.

A társulat fentartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül — tekintet nélkül a vállalati összegre — a társulat érdekeinek legmegfelelőbbet választassa.

A tervek, költségvetések és az építési feltételek a rendes hivatalos órák alatt Bogojeván a társulati igazgató irodájában megtekinthetők.

Bogojeván, 1896. évi szeptember hó 16-án.

Berecz Károly,
igazgató.

Meghívó.

A moholi „Kölesönös ösegegyező és takarékos egylet” **rendkívüli közgyűlését 1896. évi október hó 4-én reggel 7 órakor** Ludaits Sz. tanító ur iskola tantermében fogja megtartani, melyre a szövetkezet tagjai ezennel meghívotnak.

Tárgysorozat.

1. Alapszabályok változása.
  2. Cég változása.
  3. Két szövetkezeti tag megválasztása a jegyzőkönyv hitelesítése végett.
  4. Netaláni indítványok.
- Moholon, 1896. szeptember hó 13-án.

Igazgatóság.

64428. sz.
I. 1896.

Árlejtési hirdetmény.

A kulai m. kir. adóhivatal és pénzügyi szakasz elhelyezésére szolgáló kincstári épület külső helyreállítását a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium — folyó évi június hó 3-án kelt 23800. számú magas rendelete szerint — 233 frt 98 kr költséggel engedélyezvén, a kir. pénzügyigazgatóság a vállalkozókat ajánlataiknak beadására az alábbiakban hívja fel.

Annak előre bocsátásával, hogy a végzendő munkát feltüntető részletes költségvetés a kulai m. kir. adóhivatalnál és alulírott kir. pénzügyigazgatóságnál a hivatalos órák tartama alatt bármikor megtekinthető.

1. Vállalkozó köteles a teljesítendő munkát 1896. évi október hó 20-ig befejezni.

2. A helyreállítási munkához szükséges összes anyagoknak jó minőségűeknek és tartósaknak, a munkának pedig kifogástalannak kell lenni.

3. Az ajánlatok, melyekben ajánlattevő kijelenteni tartozik, hogy az árlejtési hirdetmény feltételeit ismeri és magát azoknak alaveti, 50 kros belyeggel ellátva, zárt borítékba teendő és azokhoz a 233 frt 98 kr vállalati ar 10%-a vagyis 23 frt 40 kr készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban áruárnyalattal csatolandó, esetleg a bánatpeoz letételét igazoló adóhivatali nyugta mellékelendő.

4. Az ajánlattevők közül annak az ajánlata fog elfogadtni, a ki a kincstárra nézve a legelőnyösebb lesz s a ki a legnagyobb árleengedési kedvezményt és a kincstárral szemben a legnagyobb biztosítékot nyújtja, de a kir. pénzügyigazgatóság fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok el vagy el nem fogadása felett szabadon határozhasson.

5. Ha a vállalkozó a fenti feltételek bármelyikének eleget nem tesz, bánatpénzt elvesztí és a helyreállítási munkát az ő veszélyére és költségére újabb árlejtési hirdetmény útján fog foganatosítani.

6. Vállalkozó a vállalati összeget a munkát teljesítése után akkor fogja megkapni, ha azt a műszaki felülvizsgálat kifogástalannak fogja találni.

7. Vállalkozók következő ajánlatot tartoznak benyújtani: „Ea alulírott a kulai m. kir. adóhivatal és pénzügyi szakasz elhelyezésére szolgáló kincstári épületnek 1896. évi október hó 20-ig való külső helyreállítását . . . % leengedése mellett . . . frt . . . krajcárért magamra vállalom és a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság 64428/96. számú hirdetményében foglalt rendelkezéseknek magamat alávetem. A hirdetményben megjelölt okmányt illetve 23 frt 40 kr bánatpénzt ide mellékelem.”

8. Az ajánlatok beadásának határidejéül **folyo évi szeptember hó 27-ének déliótti 10 órája** tüzetik ki, amely határnapi az ajánlatok alulírt kir. pénzügyigazgatóságra címezve benyújtandók.

9. Elkésztett vagy nem kéltöképen felszerelt, vagy távirati ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

M. kir. pénzügyigazgatóság.
Zombor, 1896. évi szeptember hó 18-án.

Proll,
p. t. igazgató b.

1196. szám.
kig. 1896.

Pályázat.

Kovil-Szt.-Iván községében üresedésbe jött évi 250 frt fizetéssel járó rendőrvetető állásra pályázatot nyitunk és felhívjuk mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kéltöképen felszerelt kérvényeiket alulírottakhoz legkésőbb **folyo évi szeptember hó 28-áig** nyújtsák be.

Kovil-Szent-Iván, 1896. évi szeptember hó 10-én.

Gavanszky, **Mayer,**
jegyző. 3-3 bíró.

5676. szám. 1896.

Pályázat.

Bács-Bresztovác községében üresedésben levő s 400 frt fizetéssel járadalmazott irnok-végrehajtói állásra pályázatot nyitunk és felhívjuk mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kéltöképen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyo hó 30-ig** nyújtsák be.

Apatin, 1896. évi szeptember hó 10-én.

Fbíró h. t.
Jeisel Henrik,
szolgabíró.

2-3
1393. szám.
kig. 1896.

Pályázat.

Káty községében üresedésbe jött évi 220 frt fizetéssel és teljes rubázattal járó gyalogrendőri állásra pályázatot nyitunk és felhívjuk mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kéltöképen felszerelt kérvényeiket alulírott eljáráshoz legkésőbb **folyo évi október hó 5-ig** nyújtsák be.

Kelt Kátyon, 1896. évi szeptember hó 16-án.

Szaich Gyula, **Sztein Pál,**
jegyző. 3-1 bíró.

Pályázat.

Sztanisicson (Bács megyében) lemondás folytán egy tanítói állás megüresedvén, erre **folyo évi október hó 25-ig** pályázat hirdetttik. Az állás javadalma: készpénzben 170 frt, ismétlő iskoláért 25 frt, buzaváltás fejében 119 frt, 4 hold föld használata, 2 öl cserfa, fűtőszalma helyett 25 frt és lakás. Pályázhatnak a magyar és német nyelvben teljesen jártas okl. tanítók. A kéltöképen felszerelt folyamodványok a sztanisicsoni r. kath. iskolaszékre címezve, ft. Mészner István esperes urhoz Bezdánba — Bács megye — küldendők.

697. szám.
1896.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közölni teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíróság 1895. évi 8691. számú végzése következtében dr. Vujevich Zoltán zombori ügyvéd által képviselt Roheim Zsiga zombori lakos javára Mihályi Ernő zombori lakos ellen 173 frt 79 kr és járuléka erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1158 frta becsült butormenték és 1 zongorából álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíróság 10314/1896. számú végzése folytán 173 frt 79 kr tőkekövetelés, ennek 1895. évi január hó 1-5 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 35 frt 92 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban alperes lakásán leendő eszközölésére 1896. évi szeptember hó 25-ik napjának déliótti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozókat oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1896. évi szeptember hó 8-án.
Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

ÉPPEN MOST JELENT MEG!

BÁCS-BODROGH VÁRMEGYE EGYETEMES MONOGRAFIÁJA.

HAZÁNK EZREDEVES FENNÁLLÁSÁNAK ÜNNEPE ALKALMÁBÓL

KIADTA

BÁCS-BODROGH VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGE.

KÉT KÖTETBEN.

a) **Az I-ső kötet tartalma:** Előszó. Dudás Gyula szerkesztőtől. I. rész. A honfoglalás előtti kor és emlékei. Irta Dudás Gyula. II. rész. A honfoglalástól a mohácsi vészig. Irta Dudás Gyula. III. rész. A török hódoltság kora. Irta Iványi István és Dudás Gyula. IV. rész. A XVIII. század története. Irta Iványi István és Dudás Gyula. V. rész. A vármegye története 1792-től 1848-ig. Irta Grosschmid Gábor. VI. rész. Az 1848-49-ik évi események. Irta Thim József dr. VII. rész. A szerb vajdaság (1849-1860.) Irta Grosschmid Gábor. VIII. rész. Az alkotmányos élet 1861-ben. Irta Grosschmid Gábor. IX. rész. A magyar provizorium. (1861-1867.) Irta Grosschmid Gábor. X. rész. Az alkotmányos aera 1867-től 1870-ig. Irta Grosschmid Gábor.

b) **A II-ik kötet tartalma:** I. rész. 1. Bács-Bodrogh vármegye neve, címere és pecsétje. Irta Dudás Gyula. 2. Bács-Bodrogh vármegye földtani viszonyai. Irta Halavács Gyula. 3. A vármegye földrajza. I. Bács-Bodrogh vármegye régi geográfia. Irta Dudás Gyula. II. Bács-Bodrogh vármegye földrajza. Irta Roediger Lajos. 4. Vízcsapoló társulatok. Irta Koch József. 5. A vármegye éghajlata. Irta Roediger Lajos. 6. Bács-Bodrogh vármegye állat- és növényvilága. I. Bács-Bodrogh vármegye állatvilága. Irta Uhlmann Miklós. II. Bács-Bodrogh vármegye növényvilága. Irta Kovács János. II. rész. 1. Vallásfelekezések. 1. Róm. kath. egyház. Irta Erdújehelyi Menyhért. 2. A görög kath. egyház. Irta Kuzmiák Sándor. 3. Órményi egyház. Irta Erdújehelyi Menyhért. 4. Görög kel. szerb egyház. Irta Csirics Milán. 5. Az ev. reformátusok. Irta Kozma László. 6. Az ágost. hitv. evangélikusok. Irta Koch József. 7. Az izraelita vallásfelekezet. Irta Dudás Gyula. II. Tanügy. 1. Népiskolák. 2. Tanyai iskolák. 3. Magániskolák. 4. Kisdudóvó intézetek. 5. Középiskolák. 6. Szakiskolák. 7. Művészeti iskolák. 8. Bács-Bodrogh vármegye tanítók egyesülete. Irta Frankl István. III. rész. A vármegye népessége. 1. A népesség szám, nyelv és vallás szerint. Irta Roediger Lajos. 2. Bács-Bodrogh megye néprajza. Magyarok. Németek. Szerbek. Bunyevácok. Ruthenek. Totok. Cigányok. Irta Frankl István. Sokácok. Irta Jankó János dr. IV. rész. 1. Mezőgazdaság. 1. Mezőgazdaságunk a múltban. Irta Dudás Gyula. 2. Mezőgazdaságunk a jelenben. Irta Roediger Lajos. II. Ipar. 1. Régi iparunk és a céhek. Irta Dudás Gyula. 2. Iparunk a jelenben. Irta Roediger Lajos. III. Kereskedelem. 1. Kereskedelmünk a múltban. Irta Dudás Gyula. 2. A jelenben. Irta Roediger Lajos. IV. Helyiügy. Pénzügyek. 1. A múltban. Irta Dudás Gyula. 2. A jelenben. Irta Roediger Lajos. V. Közigazgatás és törvénykezés. 1. A múltban. Irta Iványi István és Dudás Gyula. A jelenben. Irta Roediger Lajos. 2. A vármegye helynévtára. D. Gy.-tól. VI. rész. 1. Irodalom. Sajtó. Művészet. Irta Dudás Gyula. 2. Kulturális és humán intézmények. D. Gy.-tól. VII. rész. 1. Bács és Bodrogh vármegyék fő- és alispánjai. Irta Iványi István és Dudás Gyula. 2. A vármegye nemes családai 1526-1848-ig. Irta Dudás Gyula.

c) **Képek és mellékletek:** Bács-Bodrogh vármegye címere. (Cimkép.) Az u. n. római sáncok látképe. A vasküti halnok látképe, terrája és átmetszete. A bulkeszi Árpádkori feliratos kő. A balthmonostori dombormű. A bácsi káptalan oklevele. A titeli káptalan oklevele. Bács vármegye hitelse kiadványa. Bodrogh vármegye hitelse kiadványa. A bácsi vár alaprajza. A bácsi vár tornya és egykori éleléstára. A zentai csata terrája. Köbe vésett címer a bácsi várból. A bácsi szent-terenciék temploma. A bácsi vár romjainak látképe. A hegyesi csataemlék. Bács és Bodrogh vármegyék a mohácsi vész előtt. Bács vármegye pecsétje 1699-ből. Bodrogh vármegye pecsétje 1715-ből. A zombori artzi kút földtani szelvénye. A szabadkai artzi kút földtani szelvénye. A Koberger-fele térkép 1493-ból. A Tanstedt-fele térkép 1553-ból. A Lazius-fele térkép 1556-ból. A Sambucus-fele térkép 1579-ből. Kimutatás a hőmérésklet július havi középértékéről. Kimutatás a hőmérésklet január havi középértékéről. Kimutatás az évi csapadékmenyiségéről. Kimutatás a csapadékos napok számáról. Kimutatás a csapadék tíz évi eloszlásáról. Kimutatás a zivatárokról. A balthmonostori apátság alaprajza. Magyar, német, szerb, bunyevác, sokac, orosz és tót népviselet. Bács-Bodrogh vármegye térképe.

Ára a két kötetnek 6 frt.

Megrendelések BITTERMANN NÁNDOR és FIA céghez (ZOMBOR, vármegye palota) intézendők.

Diszkötésű példányok kötetenkint 1 frt 60 kr ráfizetése mellett ugyanitt kaphatók.

ÉPPEN MOST JELENT MEG!

Bács-feketehegyi

birtokunkat eladtuk, minélfogva az összes élő és holt gazdasági felszerelés, mint:

körülbelül **60 darab ló**, köztük csikók Boocaboo származásai, körülbelül **250-300 darab szarvasmarha** és 4 bivaly siementhalai és kisenői faj, — továbbá **daráló-, vető- és cséplőgépek, ekék, boronák, szerek** stb. szerszámok, készülékek, szóval minden, ami egy jól szervezett gazdaság berendezéséhez tartozik, az **október hó 4-én**, vasárnap Pusztá-Feketehegyen — állomás Hegyes-Feketehegy — megtartandó árverésen eladásra kerül.

Schlesinger és Polakovits.

Irnok kerestetik.

Öt irnok községi jegyzői irodába azonnal felvétetik. Bővebbet a kiadó hivatalban.

5506. szám.

kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Járáshoz tartozó Zsablya községben lemondás folytán megüresedett segédjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állás évi javadalmazása 400 frt készpénz fizetés és 100 frt lakbérből áll.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt és a szerb nyelv tudását igazoló okmányokkal ellátott kérvényeiket hozzák **1896. évi október hó 15-ig** nyújtsák be.

Kelt Zsablyán, 1896. évi szeptember hó 14-én.

Nikolits,
főszolgabíró.

3-1

542. szám.

1896.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódásági kir. járásbíróóság 4675/polg. 1896. számú végzése által dr. Legrand Ferenc hódásági ügyvéd által képviselt hódásági takarékpénztár javára Siasits Nénád, Gain Szima és Danilov Nitya déronyai lakosok ellen 280 frt tőke, ennek 1894. évi július hó 1-5-é napjától számított 8% kamatai és eddig összesen 39 frt 29 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 712 forint-ra becsült ló, kocsik, búza, szobabutor stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 4836/1896. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Déronyán alperesek lakásán leendő eszközzésére **1896. évi szeptember hó 25-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Hódásághon, 1896. évi szeptember hó 13-án

Váczy János,
kir. bir. végrehajó.

Földmives iskolát végzett

s három nyelvet érő gazda — illetve ispáni — állást keres valamely uradalomnál szerény feltételek mellett.

Hózsa Mihály,
Prigl.-Szt.-Iván.

6-5

4901. szám.

polg. 1896.

Hirdetmény.

Alulírt kir. törvényszék részéről közhírré tétetik, hogy Jakaber Sándor által Diósy János sztanisicsi lakos végrehajtási tömege részére a fennállott Bács-Bodrogh vármegye törvényszékénél letett és az időközi kamatokkal 50 frt 83 kr-ra fölszaporodott készpénz jelenleg a zombori kir. adó-mint letéti hivatalban 86/adóhiv. 1896.; 71/árv. 96. t. a. kezeltetik. — Felhívtnak ennek következtében mindazok, kik eme letétre igényt tartanak, hogy az 1878. évi július hó 23-án 17898. sz. a. kibocsátott kir. igazságügyminiszteri rendelet 5-ik bekezdéséhez képest igényeiket három hó alatt e törvényszékénél annál bizonyosabban jelentsék be, mert annak eltelte után e letét egy évig ugyan még letéti, azonban kamat nélkül f. g. az adóhivatalban kezeltetni, azután pedig az adóhivatali jelentése alapján az allampénztárba fog szállítani, fennmaradván a feleknek joguk igényeiket a törvényes elévülési határidőn belül érvényesíteni.

Zomborban, 1896. évi május hó 6-án.

A kir. törvényszékénél.

Sipay,
jegyző.

Keil Alajos-féle Padlózat-fényezés
legkímélőbb mázólszer pulva padló számára. 1 nagy palaack ára 1 rt 35 kr, 1 kis palaack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs Arany-fényezés
képkerek stb. bearayozására. Egy kis palaack ára 20 kr. kőcsög ára 60 kr.

Fehér fényezés
lepkímélőbb, gyorsan száradó és szagtalan mázólszer mosdószatolák, ablakfények, ajtók és burorok számára. 1 kis doboz 45 kr, 1 közep doboz 75 kr. Mindenkor kapható: 12-8

Heindlhofer Róbertnél Zomborban.

Hirdetmény.

Jankovác község jegyzői irodájában egy irnok, legkevesebb hat havi időtartamra, 25 frt havi fizetés mellett alkalmazást nyerhet. Ajánlkozásokat fogad **Szücs Lajos** jegyző. 3-2

5926. szám.

kig. 1896.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye zsabylai járáshoz tartozó Goszpodince községben üresedésben levő községi orvosi állásra ezennel pályázatot nyitok.

A községi orvosnak javadalmazása 800 frt készpénz és 5 szobából, valamint melléképületekből álló természetbeni lakás.

Látogatási díj nappal 20, éjjel 40 kr, halottkémlelési díj 20 kr.

A megválasztott orvos a trachomások kezeléseért külön díjra számíthat, valamint neki kézi gyógyszerár tartása is engedélyeztetni fog.

Pályázni kívánók felhívtnak, miszerint az 1883. évi I. t. c. 9. §-a, illetve az 1876. évi XIV. t. c. 143. §-ában előirt képességüket igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat **hozzám folyó évi október hó 8-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert későbbben érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak. Zsablyán, 1896. évi szeptember hó 7-én.

Nikolits,
főszolgabíró.

3-2

17710. sz.

1896.

2-2

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak folyó évi szeptember hó 3-án 65126. szám alatt kelt rendelete folytán közhírré tétetik, hogy az ó-becsei 297 kat. holdnyi kincstári legelőtelménynek 1896. évi október hó 1-től számított három évre leendő bérbeadása végett Ó-Becsen a községházánál **1896. évi október hó 5-ik napján délelőtti 9 órakor** felsőbb jóváhagyás fentartásával és írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szobeli árverés fog tartatni, melyre haszonbérbeadni kívánók 10% bánatpénzzel ellátva oly hozzáadással hivatnak meg, hogy azon 50 kros bélyeggel ellátott lepecsételt és kellő feliratu írásbeli zárt ajánlatok is a kikialtási összegnek megfelelő 10% bánatpénzzel ellátva az árverés megkezdéseig az árverés megtartásával megbízott biztoshoz, vagy az árverést megelőzőleg 3 nappal alulírt kir. államjóságigazgatóságához adhatók be. Ezen ajánlatokban, melyekben az 50 kros bélyeg szabályszerűen átirandó, a megajánlott év- s holdankénti esetleg évi haszonbér nemcsak számokkal, hanem betűvel és tisztán, érthetően kirandó és világosan kijelentendő, hogy ajánlatuk az árverés és szerződés feltételeit, melyeket aláírni kötelek, — ismeri s azoknak magát feltétlenül aláveti. — Kikialtási ár év- és holdanként 16 frt. — A szó- és írásbeli ajánlattevők kívánatra igazolni tartoznak vagyoni állásukat és bérlet képességüket. Oly kincstári bérlok, kik haszonbéri határokban vannak, kik eső, gyámság illetőleg gondnokság alatt állanak, vagy kik nyereségvágyból eredő büntetést elítéltek, az árverésben részt nem vehetnek. Elkészett, valamint utóajánlatok semmi szín alatt sem fognak figyelembe vétetni, még az esetben sem, ha azok egy újabb árverés esetére kötelezőleg fentartatnak is. A haszonbéri feltételek a kulai m. kir. kincstári ispánság hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők. — Aradon, 1896. évi szeptember hó 10-én. **M. kir. államjóságigazgatóság.** (Utannyomat nem díjazatik.)

Irnok kerestetik.

Vekerlefalva község jegyzői irodájában a pályázatnyitást megelőzőleg folyó évi október hó 1-től egy a jegyzői teendőkhöz némi jártassággal s a jegyzői képesítéshez és anyakönyvvezető helyettesül kineveztetéshez megkívántató minősítéssel bíró irnok felvétetik. Fizetése: 300 forint némi mellékjövedelemmel s a községházánál szabad lakás, fűtés s takarítással. A német nyelv szó- és írásbeli bírása megkívántatik.

Előljáráóság.

FELTŰNÉST

kelt, amit a **Mogán Henrik cég uri-, női- és gyermekruha divatarukban** felmutatni képes. Ezennel van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy itt **Zomborban, Koszanits-féle házban** nevezett szakmában raktárt nyitottam. Bátorodom azért a n. é. közönség ezen **Zomborban még ily dús választékban nem látott ARU-RAKTÁR** szives megtekintésére meghívni, mert saját érdekében van minden vevőnek egy próba vásárlás által ezek valódiságáról meggyőződést szerezni; egyáltalában mindig azon leszek, hogy tisztelt vevőim becses megelégedését megnyerjem.

Tisztelettel

Mogán Henrik

Zombor, Kossuth-utca, Koszanits-féle ház.

Ujvidék, fútea.

ÁR JEGYZÉK:

50%-kal olcsóbb, mint bárhol és legalább oly szép mint rendelt munka.

Uraknak:

Gyermeköltönyök szövettől 3-10 évig	2.-	frttól 10.-	frtíg.
Fiu szövettöltönyök	4.-	15.-	"
Férfi " " " " " "	6.50	"	"
" " " " " " " " " " " "	10.-	30.-	"
Legfinomabb jaquet-öltönyök	17.-	30.-	"
Legf. utcai-, szalon- és frakk-öltönyök	20.50	35.-	"
Legelegánsabb felöltők	8.-	22.-	"
Gyermek- és fiu-felöltők	2.25	14.-	"
Priest. felöltők pervien és kamarnból	16.-	22.-	"
" " " " " " " " " " " "	6.-	10.-	"
Uri nadrágok szövettől	1.75	10.-	"

Nők részére:

Női jaquet selyembéléssel	3.50	frttól 26.-	frtíg.
Leány " " " " " "	1.50	18.-	"
" " " " " " " " " " " "	2.50	12.-	"
Női gallérok	2.-	20.-	"
Legelegánsabb női felöltők	7.50	30.-	"

Ezekon kívül, addig míg a készlet tart, mélyen leszállított árak mellett, téli jaquetek, gallérok, felöltők, gyermekköpenyek stb.

